РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

27.10.2026 г.

X ПУ-01-908-1/27.10.2026

Рег. №

Подписано от: BASEYNOVA DIREKTSIYA DUNAVSKI RAYON

ДО
ИНЖ. ЗОРНИЦА ЙОТКОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - ПЛЕВЕН

На Ваш изх. № АО-1065-7/29.09.2026 г.

Относно: Инвестиционно предложение (ИП) за: *„Хидромелиоративни дейности по напояване на земеделски култури чрез ивично дъждуване автономна поливна система - 360 RAIN (3 бр) в землище село Александрово и с. Чавдарци, общ. Ловеч, област Ловеч с водовземане от река Осъм“*

УВАЖАЕМА Г-ЖО ЙОТКОВА,

В Басейнова дирекция „Дунавски район” (БДДР), е постъпило Ваше писмо с искане за становище относно допустимостта на горепосочения план/програма на основание чл. 12, ал. 5 и ал. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС). В изпълнение разпоредбите на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), въз основа предоставената информация, БДДР изразява следното становище:

1. **Идентификация.**

Възложител на горепосоченото ИП е АГРОКОМПЛЕКСИ - ЕООД.

Предвижда се напояване на земеделски земи, ползвани и обработвани от АГРОКОМПЛЕКСИ - ЕООД с използване на водоспестяваща поливна техника.

Поливното поле е разположено в землището на с. Александрово –1305,771 дка и землище с. Чавдарци –114,612 дка. За напояването на земеделските имоти ще се водовзема от река Осъм.

В предоставената информация не са посочени водните количества, необходими за напояването на посочените площи.

2. **Източници на информация относими към разглежданото ИП.**

При изготвяне на настоящето становище са използвани следните източници на информация:

- Предоставена от Възложителя информация – Уведомление за ИП;
- План за управление на речните басейни (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения (ПУРН) за период 2022-2027 г. в Дунавски район (плановете са публикувани на интернет страницата на дирекцията в секция *Управление на водите*);

– Годишна междинна оценка на състоянието на повърхностните води за 2025 г., изготвена въз основа на актуални данни от мониторинга от 2025 г.;
– Регистри, които БДДР поддържа съгласно изискванията на ЗВ (регистрите са публикувани на интернет страницата на дирекцията в секция *Регистри*);
– поддържаната от БДДР географска информационна система (ГИС);
– Публично достъпните данни на Кадастрално-административната информационна система (КАИС) на Агенцията по геодезия, картография и кадастър (АГКК).

3. Преценка по ПУРБ 2022-2027 г. в Дунавски район:

Съгласно наличните в БДДР данни от ПУРБ 2022-2027г, водовземането предвидено в ИП и част от площите за напояване попадат в:

– Повърхностно водно тяло от поречието на р. Осъм с код BG1OS700R1001 и географско описание – „р. Осъм от вливане на реките Черни Осъм и Бели Осъм при Троян до вливане на р.Берница при Александрово, вкл. притоците - Команска, Суха, Дрипля и Берница". Водното тяло е оценено в умерено екологично и недостигащо добро химично състояние (поради отклонение от стандарта за качество на околната среда по следните показатели: *Бромирани дифенилетери, Живак*). Екологична цел към 2027г. - *Постигане на СКОС за добро екологично състояние по показатели Макрофити, Макрозообентос, Фитобентос, Общ азот до 2027г. Предотвратяване на влошаването и запазване на добро екологично състояние. Намаляване на концентрацията на Бромирани дифенилетери, Живак до 2027г. Предотвратяване на влошаването на химичното състояние по останалите елементи за качество*.

Водно тяло на р. Осъм от вливане на реките Черни Осъм и Бели Осъм при Троян до вливане на р. Берница при Александрово, вкл. притоците - Команска, Суха, Дрипля и Берница (BG1OS700R1001) е наблюдавано в пункт р. Осъм след гр. Ловеч (BG1OS00715MS050). Анализът на данните от мониторинга показва, че основните отклонения от доброто състояние са свързани с биогенни показатели, основно общ азот, както и концентрации на биогенни елементи и влошаване по показателя БПК5.

Част от площите за напояване попадат в:

– Повърхностно водно тяло от поречието на р. Осъм с код BG1OS700R1011 и географско описание – „р. Осъм от вливане на р. Берница при Александрово до вливане на р. Ломя, вкл. приток р. Градежница“. Водното тяло е оценено в умерено екологично и добро химично състояние (поради отклонение от стандарта за качество на околната среда по следните показатели: *Макрофити, Макрозообентос, Общ азот, БПК 5*). Екологична цел към 2027г. - *Постигане на СКОС за добро екологично състояние по показатели Макрофити, Макрозообентос, Общ азот, БПК 5 до 2027г. Предотвратяване на влошаването и запазване на добро екологично състояние. Предотвратяване на влошаването и запазване на добро химично състояние.*

Предвиденото водовземане ще се осъществи от водно тяло BG1OS700R1001, на границата с водно тяло BG1OS700R1011.

Водно тяло на р. Осъм от вливане на р. Берница при Александрово до вливане на р. Ломя, вкл. приток р. Градежница (BG1OS700R1011) е наблюдавано в пункт р. Осъм след гр. Левски (BG1OS00051MS030)

Водовземането от водно тяло BG1OS700R1001 (на границата с водно тяло BG1OS700R1011) е възможно да окаже въздействие на екологичното състояние на водно тяло BG1OS700R1011, разположено надолу по течението на р. Осъм, непосредствено след водно тяло BG1OS700R1001.

За водовземане от основното течение на р. Осъм (водно тяло BG1OS700R1001), преди точката на водовземане за ИП са издадени следните разрешителни:

– за аквакултури, с разрешено водно количество е 20 л/с. Съгласно издаденото разрешително водата, използвана за аквакултури се връща във водния обект;

– за производство на електроенергия (ВЕЦ Ловеч), с разрешено водно количество 2500л/с е 2500 л/с. Използваната вода от ВЕЦ е възвратима. Количествата се връщат в р. Осъм след 1,7 км;

– за напояване, с разрешено водно количество 3000 л/с;

– за промишлени нужди, с разрешено водно количество 2,3 л/с.

По данни на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), средният годишен речен отток на река Осъм при хидрометричната станция в гр. Ловеч е около 9400 л/с. Предвид издадените разрешителни, в основното речение на р. Осъм остава приблизителен отток от 6400 л/с.

В предоставената информация не е посочено необходимото водно количество. При изготвяне на становището е взет предвид необходимия по паспорт дебит от 9,5 л/с до 15,8 л/с за *ивично дъждуване* с *автономна поливна система - 360 RAIN*. Съответно за предвидените 3 бр. машини, необходимия максимален дебит е приблизително от 30 л/с до 50 л/с.

Необходимия максимален дебит за трите поливни машини е под 1% от оттока и не се очаква да окаже негативно въздействие върху хидрологичния режим и екологичното състояние на водно тяло BG1OS700R1011, разположено по течението на р. Осъм, непосредствено след водно тяло BG1OS700R1001.

– Подземно водно тяло с код BG1G0000QAL019 и име „Порови води в Кватернера - р. Осъм“, което е в добро химично и добро количествено състояние. Екологична цел за 2027 г. - *Предотвратяване на влошаването и запазване на добро химично и количествено състояние*.

Съгласно представената информация планираните в ИП дейности не предвиждат ползване и/или водовземане от подземни води, както и няма посочени дейности, които биха могли да доведат до пряко замърсяване на подземните води. В представената информация не са посочени дейности за използване на торове и/ли препарати за растителна защита. При спазване на добрите земеделски практики и описаните по-долу мерки и нормативни изисквания (в т. ч. забрани и ограничения), не се очаква реализирането на предвидените в ИП дейности да окаже негативно влияние върху ПВТ и да доведе до непостигане на поставените цели

ИП попада в следните зони за защита на водите по чл.119, ал.1 от ЗВ:

– Зона за защита на питейните води от подземни водни тела – всички подземни водни тела са определени като такива зони и обхващат земната повърхност над подземните водни тела по чл. 119, ал. 1, т. 1 и 2;

– зона, в която водите са чувствителни към биогенни елементи с код BGCSARI02 и нитратно уязвима зона - „Северна Зона“**.**

В ПУРБ 2022-2027 г. няма предвидени забрани и ограничения, касаещи реализирането на ИП.

Планираните в ИП дейности са насочени към оптимизиране разходите на вода чрез въвеждане на водоспестяващи технологии, предпоставка за минимизиране на ползваните водни количествата от повърхностното ВТ. В тази връзка дейностите от ИП са в изпълнение на мярка с код EW_1 и код на действие EW_1_1.

Заключение по ПУРБ: Реализирането на ИП е **допустимо** спрямо ПУРБ 2022 – 2027 г.. в Дунавски район за басейново управление.

4. Преценка по ПУРН 2022-2027 г. в Дунавски район:

Съгласно представената информация, имотите обект на ИП **попадат** в райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), утвърдени от Министъра на околната среда и водите със Заповед РД-804/10.08.2021 г. - РЗПРН с код BG1_APSFR_OS_011 и име „р. Осъм при гр. Летница“. Имотите попадат в границите на заливане с вероятност 5%, 1% и 0.1%.

Планираните дейности в ИП не създават предпоставки за увеличаване на риска от наводнения.

Заключение по ПУРН: Реализирането на ИП е **допустимо** спрямо ПУРН 2022 – 2027 г. в Дунавски район за басейново управление.

5. Преценка по ЗВ

ИП е свързано с водовземане от р. Осъм. Водовземането от повърхностен воден обект подлежи на разрешителен режим, съгласно изискванията на Глава четвърта от ЗВ, при спазване изискванията на Наредбата за ползването на повърхностните води. Съгласно изискванията на чл. 60, ал. 3 от ЗВ за издаване на разрешително за водовземане от повърхностни води към заявлението следва да бъде представено и хидроложко проучване, което да съдържа и обосновка за наличието на исканото водно количество във водния обект с отчитане на разрешените водовземания нагоре по течението, в т.ч. минимално допустим отток в реката след водовземането, съгласно чл. 8 ал. 2 от Наредбата за ползването на повърхностните води.

Съгласно § 125. Преходни и Заключителни разпоредби към закона за изменение и допълнение на ЗВ, *минимално допустимият отток в реките се определя на 10% от средномногогодишното водно количество, но не по-малко от минималното средномесечно водно количество с обезпеченост 95% към точката на водовземане*.

С цел опазване на водите и водните обекти е необходимо да се спазват изискванията на Глава осма от ЗВ.

За намаляване и предотвратяване замърсяването на водите с нитрати е необходимо да се спазват изискванията на *Наредба № 2 от 13 септември 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници* и *Правилата за добра земеделска практика.*

Участъкът от р. Осъм, от който се предвижда да се водовзема за напояване (ПИ 00299.101.2) е коригиран. Дигата, оформяща корекцията на реката, в КАИС е отразена с ПИ 00299.101.3 и ПИ 00299.101.4. Двата имота са държавна частна собственост, територия заета от води и водни обекти, с НТП за водностопанско, хидромелиоративно съоръжение. Във връзка с водовземането, чрез помпи от р. Осъм в коригиран участък с изградени диги е задължително спазването на разпоредбата на чл. 144. ал. 1 т. 2, съгласно който се забранява нарушаването на повърхността на дигите.

Заключение по ЗВ: ИП е **допустимо** спрямо Закона за водите. За водовземането от р. Осъм с цел напояване е необходимо издаване на разрешително.

6. Значително въздействие:

Водовземането от основното течение на р. Осъм ще окаже хидрологичен натиск (промени на оттока), но не се очаква да доведе до риск от непостигане на целите, както и до възникване на значително кумулативно въздействие, което да доведе до влошаване на екологичното състояние на повърхностното ВТ, предвид следното:

– За водовземане от основното течение на р. Осъм са издадени разрешителни за, аквакултури, за производство на електроенергия, за напояване и за промишлени нужди. Съгласно издадените разрешителни, водата използвана за аквакултури и за производство на електроенергия се връща във водния обект преди точката на водовземането, предмет на ИП. Отнетото водно количество, което не се връща в реката е за напояване и за промишлени нужди и е в размер на 3002,3 л/с.

– Преди точката на водовземане от р. Осъм, предмет на настоящото ИП, се вливат редица притоци (Команска, Суха, Дрипля и Берница). Тези притоци осигуряват допълнителен отток в реката преди предвиденото водовземане.

– По данни на НИМХ, средният годишен речен отток на р. Осъм при хидрометричната станция в гр. Ловеч е около 9400 л/с. След отнетите количества за напояване и промишлени нужди, в основното течение на р. Осъм остава отток 6400 л/с. Необходимия максимален дебит за трите машини за ивично дъждуване с автономна поливна система - 360 RAIN е по-малко от 1% от оттока и не се очаква да окаже негативно въздействие върху хидрологичния режим и екологичното състояние.

Речният отток е динамична величина и наличието на необходимите количества се преценява на етап издаване на разрешително за водовземане.

Необходимо е да се има предвид, че в периода юли–септември р. Осъм преминава в силно маловодие, като в района на Ловеч реката поддържа около 1000 л/с. Водовземане от ~50 л/с ще отнема около 5 % от общия отток в основното течение на р. Осъм.

Когато речният отток спадне под определен екологичен минимум, БДДР може да ограничи или временно да спре разрешителните за напояване, за да се запази екосистемата на реката.

7. Чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС

Предвид всичко гореизложено разпоредбите на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС са неприложими за планираното водовземане в ИП *„Хидромелиоративни дейности по напояване на земеделски култури чрез ивично дъждуване автономна поливна система - 360 RAIN (3 бр) в землище село Александрово и с. Чавдарци, общ. Ловеч, област Ловеч с водовземане от река Осъм“*.

8. Условия и мерки относими за ИП:

ИП не противоречи на предвидените мерки в Програмите от мерки към ПУРБ 2022 – 2027 г. Не са установени и конкретни забрани, относими към предвижданията на ИП. Реализацията на ИП следва да се съобрази с мярка *HY_10 Осигуряване на екологичния отток* и действие *HY_10_4 Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока.*

Водовземането от повърхностни води с цел напояване подлежи на разрешителен режим. В хода на процедурата следва да се докаже, че във водния обект са налични достатъчно водни количества за обезпечаване на искането водовземане и осигуряване на минимален екологичен отток в реката след водовземането (съгласно изискванията на чл. 60, ал. 3 от ЗВ и чл. 8 ал. 2 от Наредбата за ползването на повърхностните води).

9. Обобщено заключение

Разпоредбите на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС са неприложими за ИП.

Реализацията на ИП *„Хидромелиоративни дейности по напояване на земеделски култури чрез ивично дъждуване автономна поливна система - 360 RAIN (3 бр) в землище село Александрово и с. Чавдарци, общ. Ловеч, област Ловеч с водовземане от река Осъм“* не се очаква да окаже негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, както и да създаде предпоставка за увеличаване на риска от наводнения.

ИП е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРН в Дунавски район за периода 2022 – 2027 г., и спрямо Закона за водите и наредбите към него.

Дейностите от ИП са в изпълнение на мярка от ПУРБ 2022-2027 г с код EW_1 и код на действие EW_1_1.

Водовземането от повърхностен воден обект подлежи на разрешителен режим, съгласно изискванията на Глава четвърта от ЗВ, при спазване изискванията за „определен минимално допустим отток в реката след водовземането“, съгласно чл. 8 от Наредбата за ползването на повърхностните води.

С уважение,

27.10.2026 г.

X Румелия Петрова

Директор БДДР

Подписано от: RUMELIYA MARKOVA PETROVA